

Weer verzet tegen Namenmonument

Patrick Meershoek
AMSTERDAM

Moeizaam zoekt het Namenmonument een plekje in de stad. Ook tegen de nieuwe locatie in het Weesperplantsoen bestaan veel bezwaren, zo bleek gisteren tijdens een hoorzitting in De Balie.

Heeft het stadsdeel Centrum zorgvuldig gehandeld bij de afgifte van een omgevingsvergunning voor het monument met de 102.000 namen van de Nederlandse slachtoffers van de holocaust? Nee, zegt een tiental organisaties en particulieren die bezwaar maakten tegen de komst van het monument naar het Weesperplantsoen. Ja, zeggen de gemeente en de initiatiefnemer, het Nederlands Auschwitz Comité.

Gisteren troffen beide partijen elkaar tijdens een hoorzitting waarop de bezwaarmakers een toelichting konden geven en de gemeente zich kon verweren. Ook het Auschwitz Comité, formeel geen partij in deze zaak, was aangeschoven in de persoon van voorzitter Jacques Grishaver, die fel van leer trok tegen de bezwaarmakers die zich in zijn ogen verzetten tegen 'een monument dat er al lang had moeten zijn'.

Grishaver noemde het een gotspe dat zijn comité wordt afgeschilderd als een clubje amateurs dat de buurt een monument probeert op te dringen. "In zeventig jaar tijd heeft niemand in Nederland het initiatief genomen om een namenmonument op te richten voor de 102.000 Nederlandse Joden, Sinti en Roma. Dat zijn een volle Arena en een volle Kuip met mensen die zijn vermoord."

Joodse wortels

De reprimande van Grishaver was emotioneel, maar niet helemaal op zijn plek. De bezwaarmakers hadden eerder uitputtend verklaard absoluut geen bezwaar te hebben tegen het monument. Verschillende sprekers vertelden over hun Joodse wortels, om maar duidelijk te maken dat in deze kwestie geen sprake is van een verschil van inzicht tussen Joden en niet-Joden.

De bezwaarmakers vinden het monument veel te groot voor de plek, sommigen zien het ontwerp van Daniel Libeskind ook als 'agressief en confronterend'. Peter van Donselaar namens bewonersorganisatie De Groene Plantage, een van de bezwaarmakers: "Voor bezinning is een intie-

me plek nodig. Een plek om te luisteren en vragen te stellen. Dat bereik je niet door een schreeuw om angst, schaamte en schuld op te roepen."

Beeldbepalende iepen

Een juridische strijd is een gevecht waarbij elk argument dankbaar wordt aangegrepen om de tegenstander te bestoken, dus ging het tijdens de hoorzitting langdurig over zichtlijnen, beeldbepalende iepen en de kans dat daklozen 's nachts over de hekken van het monument klimmen om daar een tukje of een plasje te doen. De tegenstanders vergrooten elk risico, de voorstanders vonden elk bezwaar overdreven.

Waar de bezwaarmakers een punt hebben, is in hun kritiek op de procedure. De gemeenteraad ging in juni 2016 unaniem akkoord met het Weesperplantsoen als nieuwe locatie voor het monument, nadat het Wertheim-

De bezwaarmakers vinden het monument veel te groot voor de plek

park twee jaar eerder was afgevallen na verzet uit de buurt. Een maand eerder zegde burgemeester Van der Laan een fors geldbedrag toe.

De raad zette het licht zonder discussie op groen, maar het nieuwe ontwerp van Libeskind kwam pas in december 2016 op tafel. Daarna is er niet meer over gesproken, niet in de commissie, niet in de raad. De bewoners die hun kritiek wilden spuien over het ontwerp, kregen te horen dat het besluit was genomen. "Het belang van de buurt is niet meegenomen," klonk het gisteren niet zonder reden.

Het heeft er alle schijn van dat de Amsterdamse bestuurders na het pijnlijke echech in het Wertheimpark het Weesperplantsoen als nieuwe locatie hebben willen veiligstellen. Dat is tot nog toe gelukt, maar het is de vraag of de bezwaarschriftencommissie ook zal meewerken. In de wandelgangen werd gisteren door bezwaarmakers al een gang naar de rechter aangekondigd, mocht de commissie in hun nadeel besluiten.

→ Voorzitter Jacques Grishaver van het Auschwitz Comité trok fel van leer tegen de bezwaarmakers. FOTO MAARTEN BRANTE

